

Observatori Meteorològic

Sant Julià de Vilatorça

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Avinguda de Vic amb Passeig de la Generalitat
Emplaçament Al solar contigu a la casa situada al Passeig de la Generalitat, 1.
Alçada: 577

Coordenades:

Latitud: 41.92621
Longitud: 2.31758
UTM Est (X): 443418
UTM Nord (Y): 4641809

Classificació

Número de fitxa 08220 - 74
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Contemporani
Segle XIX-XXI
Estat de conservació Bo
Protecció Física
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Sant Julià de Vilatorça
Autoria de la fitxa Virgínia Cepero González
Data de registre de la fitxa: dv., 08/03/2013 - 01:00

Descripció

L'observatori meteorològic del Col·legi del Roser va ser fundat pel Pare Manuel Cazador l'any 1897, i va funcionar ininterrompudament fins a la seva mort, l'any 1956. Va ser el primer que es va instal·lar a la comarca d'Osona.

Dins de l'edifici de l'escola hi havia el despatx, on es processaven les dades obtingudes i es duien a terme càlculs, gràfics i treballs. Des d'aquí es dirigien, també, els observatoris de Puigsec, Vilalleons i Puig-l'agula.

També s'elaboraven els diferents estudis relacionats amb l'agricultura, es feien experiments de radiofonia i es rebien els senyals horaris de París. Des de l'observatori, el Pare Manuel Cazador va ser el primer a la península en fer funcionar un aparell de ràdio, i en fer una transmissió i una captació telegràfica sense fils. Al costat dels horts de l'escola, hi havia el tancat amb l'instrumental d'observació exterior.

En les observacions l'ajudaven el germà Bernat Maria Serra i un extens torn rotatiu d'alumnes fora del seu horari escolar.

L'observatori va disposar de valuosos aparells portats de l'estranger, especialment de França i d'Alemanya. La tecnologia avantguardista, juntament amb la gran capacitat de treball del Pare Manuel Cazador i dels seus ajudants, van permetre la recollida exhaustiva de dades meteorològiques.

Amb aquesta informació es van poder fer diferents estudis d'agricultura, experimentant amb adobs i buscant les llavors i espècies que millor s'adaptaven a les característiques i recursos hídrics de la plana de Vic. Els resultats dels mateixos van provocar canvis en els mètodes de conreu local.

L'observatori col·laborava amb les principals institucions meteorològiques del país: el Servei de Meteorologia de Catalunya, l'Observatori Fabra de Barcelona, l'Observatori de l'Ebre, l'Institut Nacional de Meteorologia.

De forma regular es transmetien les dades als corresponents organismes oficials. Anualment, es redactava un informe amb les dades meteorològiques de l'any transcorregut.

L'any 1956 el Pare Manuel Cazador va morir i l'observatori va deixar de funcionar.

Un greu incendi patit a l'escola l'any 1958, va destruir part de les seves dependències, però l'exalumne Conrat Vilarrubia, va aconseguir salvaguardar algunes peces del museu i algunes dades de l'observatori meteorològic. Actualment, encara es conserva una important part de l'instrumental utilitzat així com del fons documental gràfic realitzat per Manuel Cazador.

L'any 1986 es va recuperar per Sant Julià de Vilatorrada un observatori de caràcter privat que, amb el pas del temps, va acumular una destacada base de dades meteorològica de la zona.

L'any 2005, gràcies al patrocini de l'Ajuntament de Sant Julià de Vilatorrada, les instal·lacions de l'observatori van ser traslladades al seu emplaçament actual, dins d'un tancat a un jardí municipal, i es va dotar d'un complet instrumental de la marca Campbell Scientifics. El seu muntatge està homologat pels estaments meteorològics, dins la xarxa AEMET de predicció (indicatiu 0349).

Compta amb un sistema autònom que produeix l'energia necessària per al seu funcionament mitjançant una placa solar que carrega un sistema de bateries de 12 volts.

Observacions:

El Padre Manuel Cazador López va néixer a Torrente de Cinca, província d'Osca, el dia 29 de gener de l'any 1874. Als 14 anys va ingressar a la Congregació de Fills de la Sagrada Família.

Va cursar estudis d'agronomia a la granja experimental de Barcelona, física a la Universitat de Barcelona i astronomia a l'Escola de Nàutica. Parlava francès i alemany amb fluïdesa.

Des de l'any 1897 va viure al col·legi del Roser, on va ser ordenat sacerdot dos anys després. A més de complir amb les seves obligacions religioses va dur a terme tasques educatives.

En aquesta institució va dirigir l'observatori meteorològic, enregistrant dades diàriament durant seixanta anys, i va dur a terme una exhaustiva obra d'investigació en els camps de l'agronomia, de la física i, sobretot, de la meteorologia.

Les seves importants col·laboracions amb el doctor Eduard Fontserè, van contribuir a entendre millor la meteorologia.

Va morir a Sant Julià de Vilatorça l'any 1956, als 82 anys.

Història

La fundació de l'observatori meteorològic del Col·legi dels Orfes, segons Josep Romeu i Bisbe (vegeu bibliografia), es va produir el dia 30 de juny de l'any 1897, tot i que els primers registres de dades dels què es té constància escrita són amb data 4 d'agost d'aquell mateix any.

El seu fundador, el Pare Manuel Cazador López, aleshores germà, va dirigir l'observatori fins a la seva mort, l'any 1956. Des de l'any 1901 va comptar amb la col·laboració del germà Bernat Maria Serra i Moret, que va dirigir l'observatori durant els tres anys en els que el pare Cazador es va absentar del col·legi (1908-1911).

Poc després del final de la Guerra Civil, l'observatori va rebre una notificació del Servicio Meteorológico Central on es comunicava la confiscació de tot l'instrumental i de totes les dades recollides. Es desconeix el motiu pel qual, finalment, no es va produir aquesta confiscació.

L'any 1993, amb la col·laboració del patronat i de la direcció del col·legi del Roser, el meteoròleg Lluís Solanas va restaurar i recuperar l'antic observatori del Roser i va deixar-lo en el seu estat actual. Tanmateix, per iniciativa de l'Agrupació Astronòmica d'Osona, Lluís Solanas ha recollit dades i informacions de l'antic observatori, informatitzant-les per al seu posterior estudi i difusió.

Bibliografia

- BOIXO i CLARAMUNT, M^a LI. (1994) Del record que servo del Pare Manuel Cazador. Sant Julià de Vilatorça: Ajuntament de Sant Julià de Vilatorça.
- ROMEU i BISBE, J. (1992). Història de Sant Julià de Vilatorça. Vic: Eumo Editorial, p. 82-83.
- SOLANAS i ROCA, LI. (2008). "L'Observació meteorològica a Sant Julià de Vilatorça", dins revista Penell, 26. Sabadell: Associació Catalana d'Observadors Meteorològics.
- CROS DEL ROSER: www.crossdelroser.wordpress.com
- METEOVILATORÇA: www.meteovilatorca.cat

